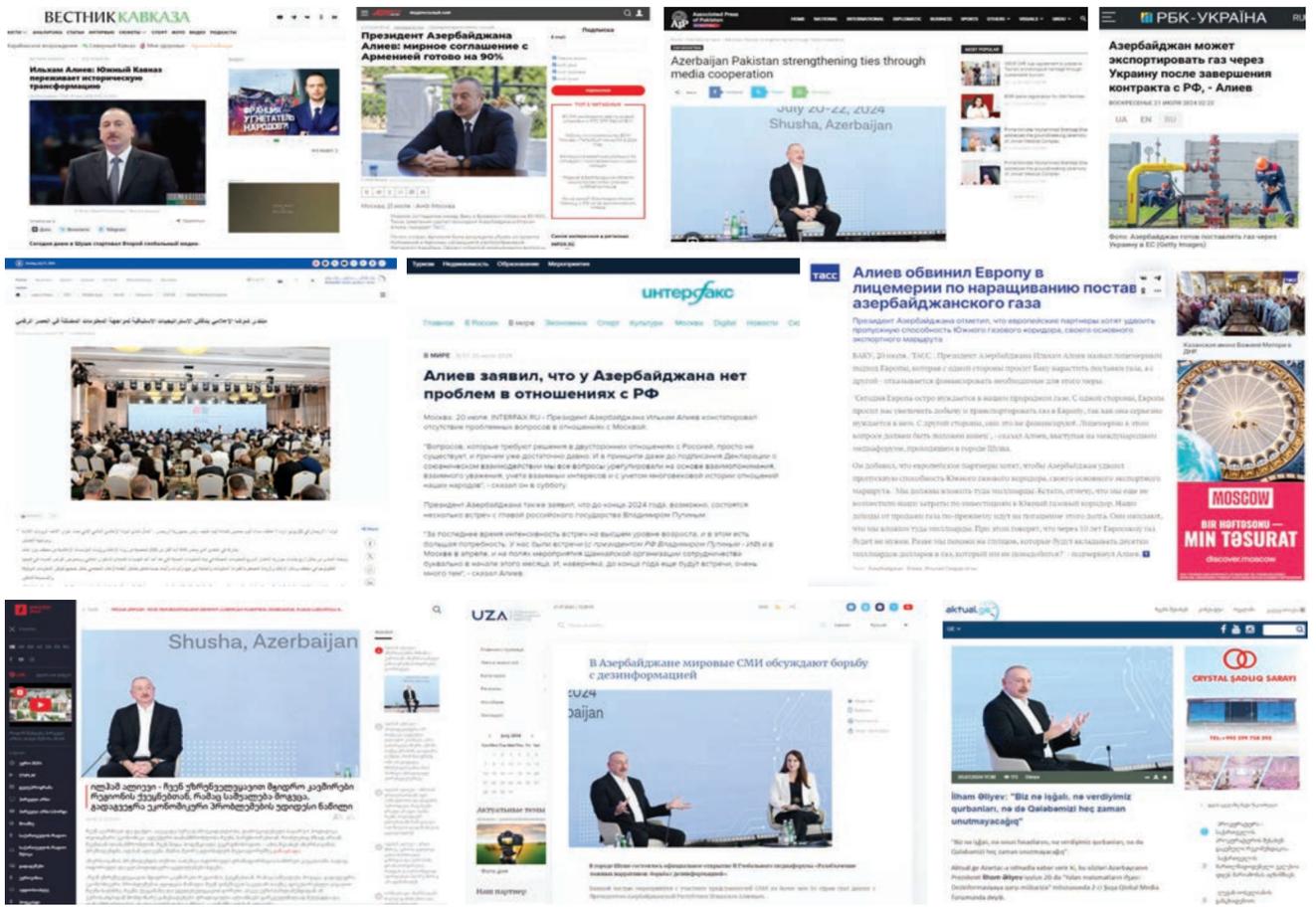

II Şuşa Qlobal Media Forumu

Dünya mətbuatının diqqəti Azərbaycandadır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iyulun 20-də "Yalan məlumatların ifşası: Dezinformasiyaya qarşı mübarizə" mövzusunda II Şuşa Qlobal Media Forumunun açılış mərasimində çıxışı zamanı səsləndirdiyi fikirlər, dünyanın müxtəlif ölkələrində jurnalistlərin, beynəlxalq ekspert və politoloqların suallarına verdiyi ətraflı cavablar dünyəvi mediasının diqqət mərkəzində olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dünyanın nüfuzlu nəşrlərindən olan "Reuters" və "Politico" Prezident İlham Əliyevin forumdakı çıxışında Fransanın müstəmləkə altında saxladığı ərazilərlə bağlı fikirlərinə geniş yer verib.

Xəbərlərdə vurğulan ki, Prezident İlham Əliyev kolonializmdən əziyyət çəkən bütün xalqları dəstəkləməyə davam edəcəyini, Qəmərsiz adaları, Mayot adası kimi ərazilərin hələ də kolonial idarəçilik altında olduğunu deyib. Yazılarda dövlətimizin başçısının "Azərbaycan bu ölkələrə kömək etmək istəyir ki, onlar keçmişin bu iyrənc qalıqlarından özünü azad edə bilsinlər" fikri də oxuculara çatdırılıb.

Almaniyanın "Berliner-zeitung" nəşrinə yayımlanan məqalədə Prezident İlham Əliyevin forumun açılışında COP29-da Azərbaycanın prioritetləri barədə qısa məlumat verildikdən sonra iştirakçıların suallarını cavablandığı qeyd olunub. Bildirilib ki, Azərbaycanın COP29 təşkilatçılarının diqqəti formatın səmərəliliyini artırmağa yönəlib. COP29-da ən kritik açıq suallardan biri iqlim-neqral qlobal iqtisadiyyata çevrilmə ilə bağlı yükün bölüşdürülməsi olacaqdır. Gözlənilən xərclər milyardlarla məhdudlaşmayacaq, trilyonlarla dollar tələf etməmiş ölkələr arasında maliyyələşmə və yükün ədalətli bölüşdürülməsi yolları tapılmalıdır. Azərbaycan eyni zamanda "Troika" formatını təqdim edib.

Pakistanın "Associated Press" nəşri yazır ki, forumdakı çıxışında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pakistan mediasının daha geniş əməkdaşlığa kömək etmək və dezinformasiyaya qarşı mübarizə aparmaq üçün birgə media təşəbbüsünə zəmin hazırlayan dəstəyini yüksək qiymətləndirib. Portal dövlətimizin başçısının bu fikrini diqqət çəkib: "Biz birgə media işi qrupu da yarada bilərik ki, bir-birimizi müxtəlif istiqamətlərdə dəstəkləyək".

Məqalədə həmçinin iki ölkə arasında münasibətlərə toxunulub, Azərbaycanın və Pakistanın gələcək illərdə də tərəfdaşlıqlarını gücləndirməyə hazır olduqları vurğulanıb, Prezident İlham Əliyevin İslamabada son səfəri zamanı müxtəlif məsələlərin müzakirə olunduğu, 17 müqavilənin mübadiləsinin həyata keçirildiyi diqqətə çatdırılıb.

İtaliyanın media orqanları da Azərbaycan Prezidentinin Şuşa Forumunun açılış mərasimində çıxışı zamanı səsləndirdiyi fikirlərə geniş yer ayırıb.

Ölkənin "Color News", "Agencia Nova", "Avia-pro", "Market-Screener" kimi xəbər portallarında yayımlanan materiallarda Azərbaycan Prezidentinin müxtəlif ölkələrdə jurnalistlərin, beynəlxalq ekspert və politoloqların suallarına verdiyi ətraflı cavablar diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Yazılarda Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesinə dair Prezident İlham Əliyevin səsləndirdiyi fikirlərdən sitatlar gətirilib: "Ermənistan konstitusiyasında müstəqillik barədə müddəə var və orada Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı təhlükə var, təhdid var. Orada Ermənistanın və dirnaqarasi "Dağlıq Qarabağ"ın birləşməsindən söhbət gədir. Yəni bu müddəə o konstitusiyada olduğu müddətdə sülh sazişi mümkün deyil. Bir daha demək istəyirəm ki, mənə hər kəs yaxşı başa düşsün. Ermənistanın daxili işlərinə bizim hər hansı müdaxiləmiz

dən söhbət gədir bilməz. Ancaq konstitusiyada belə bir maddənin olması sülh sazişini mümkündür edir. Çünki konstitusiyaya hər hansı bir beynəlxalq müqavilədən üstün sənəddir".

Bundan başqa, materiallarda Azərbaycan Prezidentinin ölkəmizin Fransa müstəmləkə ərazilərinə öz müstəqilliyini təmin etməyə kömək edəcəyini bildirdiyi qeyd olunub. Bir çox ölkənin keçmişdə kolonializmin qurbanı olduğunu və hələ də bundan əziyyət çəkdiyini vurğulayan ölkəmizin başçısının bu fikirlərinə yer verilib. "Məsələn, Qəmərsiz adaları, Mayot adası. Hələ də onlar kolonial idarəçilik altındadır. Biz bu ölkələrə kömək etmək istəyirik ki, keçmişin bu iyrənc qalıqlarından özünü azad edə bilsinlər".

Həmçinin yazılarda Azərbaycanın Rusiya təbii qazının Ukrayna üzərindən Avropaya tranzit nəqlininin davam etdirilməsinə nişbən baxdığı qeyd olunub. Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin bu məsələ ilə bağlı Rusiya ilə danışıqlar apardığını, Azərbaycanın burada yardımçı olmaq istədiyini və müqavilənin uzadılmasının mümkünlüyünü qeyd etdiyi bildirilib.

Materiallarda eyni zamanda Azərbaycan Prezidentinin ölkəmiz ilə Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlərdə həll oluna bilməyən məsələnin mövcud olmadığını, bütün məsələlərin qarşılıqlı anlaşma, hörmət, maraqlar və xalqlarımızın münasibətlərinin çoxəsrlik tarixi nəzərə alınmaqla nizamlanacağını bildirdiyi qeyd olunub.

Rusiya mediası da Azərbaycan Prezidentinin forumdakı fikirlərini diqqət mərkəzində saxlayıb. TASS, "Interfax" agentlikləri, "Vestikavkaz", "AiF", "Ren.tv", "News.ru" və digər mətbu orqanlarında dərc olunan informasiyalarda dövlətimizin başçısının müxtəlif mövzularla bağlı fikirləri təqdim olunub.

TASS agentliyi Azərbaycan Prezidentinin Avropaya qaz təchizatı ilə bağlı bu fikrini sitat olaraq gətirib: "Bu gün Avropanın bizim qaza böyük ehtiyacı var. Mən nəyə görə dedim ki, gəlin, riyakarlığa son qoyaq? Bir tərəfdən Avropa bizdən xahiş edir ki, hasilatı artırıq və onu Avropaya nəql edək. Çünki onların buna ciddi ehtiyacı var. Digər tərəfdən, onlar bunu maliyyələşdirmirlər".

Agentlik dövlətimizin başçısının Rusiya Prezidenti ilə görüşləri, həmçinin ABŞ-də keçiriləcək prezident seçkilərinə dair fikirlərini də oxucularına çatdırıb.

"Interfax" isə yazır ki, Prezident İlham Əliyev Rusiya ilə münasibətlər dair fikirlərini belə ifadə edib: "İkitərəfli münasibətlərdə həll oluna bilməyən məsələ mövcud deyil və uzun müddətdir ki, belodir. Düşünürəm ki, hətta müttəfiqlik fəaliyyəti haqqında bəyannamədən əvvəl də belə idi. Prinsip etibarilə biz bütün məsələləri qarşılıqlı anlaşma, qarşılıqlı hörmət, qarşılıqlı maraqlar və xalqlarımızın münasibətlərinin çoxəsrlik tarixi nəzərə alınmaqla nizamlamışıq".

"Vestikavkaz"da dərc olunan materialda isə dövlətimizin başçısına istinadla qeyd edilir: "Cənubi Qafqaz ölkələrinin hər birində çox ciddi siyasi və xarici siyasi transformasiyalar baş vermişdir və baş verməkdədir. Hətta deyirdim ki, konstitusiyada olduğu müddətdə sülh sazişi mümkün deyil. Bir daha demək istəyirəm ki, mənə hər kəs yaxşı başa düşsün. Ermənistanın daxili işlərinə bizim hər hansı müdaxiləmiz

ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam borsası, - bu, ötən ilin sentyabrında baş verdi, - ən mühüm hadisədir".

"News.ru" portalı isə yazır ki, Azərbaycanın dövlət başçısı Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Britaniyada Cənubi Qafqazda böhranın həlli üzrə danışıqlardan imtina etməsinin sülh sazişinin imzalanmasının mümkünlüyünə zərər vurduğunu bildirib.

Ukraynanın "RBK-Ukrayna", UNIAN, "Yevropeyskaya Pravda", "UKR.net", "ZN.ua", "Uanews.ua" və digər informasiya agentlikləri, xəbər portallarında dərc olunan məqalələrdə dövlətimizin başçısının Azərbaycanın Avropanın enerji, təbii qaz təchizatında rolunu, kolonializmdən əziyyət çəkən bütün xalqlara kömək etməli olmalarını da bildirdi.

"RBK-Ukrayna" agentliyi yazır ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev kolonializmdən əziyyət çəkən bütün xalqları dəstəkləməyə davam edəcəyini, əldən gələni əsirgəməyəcəyini vəd edib. O deyib ki, Qəmərsiz adaları, Mayot adası hələ də kolonial idarəçilik altındadır. Azərbaycan bu ölkələrə keçmişin bu iyrənc qalıqlarından özünü azad edə bilmələri üçün kömək etmək istəyir.

"RBK-Ukrayna" saytında dərc edilən digər məlumatda isə dövlətimizin başçısının Azərbaycan qazının Avropaya nəqlinə dair danışıqların aparılması barədə fikirləri yer alıb. "Yevropeyskaya Pravda" nəşrinin məqaləsində yazılır ki, Prezident İlham Əliyev Ukrayna və Avropa İttifaqının Azərbaycanından Rusiya ilə mövcud tranzit müqaviləsi başa çatdıqdan sonra təbii qazın tədarükünü dair yeni sazişin bağlanmasına kömək göstərməyi xahiş etdiyini vurğulayıb. Bu saytda dərc edilən digər məqalədə isə, dövlətimizin başçısının kolonializmdən əziyyət çəkən bütün xalqlara dəstəyinə dair fikirlər oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "WAM" agentliyi də Şuşa Forumuna yer ayırıb. Qeyd olunub ki, forumda inkişaf və qlobal sabitliyin ən mühüm təhlükələrdən biri olan yalan məlumatların müasir informasiya mühitində sürətlə yayılması

araşdırılır, müxtəlif media orqanlarında texnologiyanın təqdim etdiyi çoxsaylı imkanlar, davamlı artım nəzərdə keçirilir, informasiya kanallarında və düzgün ictimai molumlar üçün sistemlərin formalaşdırılması ilə bağlı yeni yanaşmalar, alətlər və mexanizmlərə ehtiyacın bağlı müzakirələr aparılır.

Bildirilib ki, forum iştirakçıları rəqsəsal əsrdə dezinformasiyanın yaratdığı çətinlikləri mübarizə aparmaq üçün innovativ metodları və proaktiv strategiyaları araşdırmağa, bu istiqamətdə qarşılıqlı əməkdaşlığı dəstəkləməyə və genişləndirməyə çalışırlar. Qırğızistanın "turkoday.info" informasiya agentliyi də qlobal media forumundan yazıb.

Agentlik Azərbaycanın dövlət başçısının Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin (ŞKTC) Prezidenti Ersin Tatarnın bu yaxınlarda Şuşada keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə iştirakı ilə bağlı fikirlərinə xüsusi diqqət çəkib.

Azərbaycan Prezidentinin Kipr türklərinə dəstək bəyannaməsinin Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Kiprdə sülhün təmin edilməsi üzrə əməliyyatının başlanmasının 50-ci ildönümündə səsləndirildiyi vurğulanıb.

Dövlətimizin başçısının Türk Dövlətləri Təşkilatının inkişaf perspektivləri ilə bağlı fikirləri də yüksək qiymətləndirilib. Yaxın Şərqdəki vəziyyətə, xüsusilə Fələstin dövlətinə münasibətdə Azərbaycan liderinin sözlərinə xüsusi diqqət yetirilib.

Bundan əlavə, qeyd olunub ki, Prezident həmçinin Pakistan mediasında da hər zaman qardaş dəstəyi gördüyünü vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyevin "Biz istəyirik ki, Azərbaycanda keçiriləcək COP29 həmrəylik tədbiri olsun" fikri də qırğız oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

Şuşa Forumu Gürcüstan portalı tərəfindən də geniş işıqlandırılıb. Bu ölkənin "interpress.ge", "aktual.ge", "realnews.ge" informasiya portalı, "Itv.ge" televiziya kanalı Azərbaycan Prezidentinin dünyanın müxtəlif ölkələrindən gəlmiş jurnalistlərin suallarını cavablandırıldığını qeyd edib.

Əsasən AZƏRTAC-a istinadla yazılan xəbərlərdə dövlətimizin başçısının xüsusilə Cənubi Qafqaz regionunun inkişafı, sülh prosesi, Azərbaycanla bağlı həqiqətlərin düzgün, qərəzsiz işıqlandırılmasının vacibliyi barədə fikirləri əksini tapıb.

"Aktual.ge" portalı dövlətimizin başçısının bu fikrini sitat gətirib: "Biz heç bir zaman nə işğal, nə fəsadları, nə verdiyimiz qurbanları, nə böyük Qələbəmizi unutmayacağıq. Biz və bizim gələcək nəsillərimiz bu Qələbə ilə fəxr edəcəkdir".

Rumıniyanın "Gandul", Bolqarıstanın "Episentr", "Seqa" və digər nəşrləri də Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın Qlobal Şimal ilə Qlobal Cənub arasında körpülər qurmasını, Qoşulmama Hərəkatına sədrliyini, eyni zamanda ölkəmizin ABŞ-lə münasibətlərinə dair fikirlərini geniş oxucu kütləsinə təqdim ediblər.

Yazılarda xüsusilə Azərbaycan-Fransa münasibətləri təhlil olunub. Qeyd edilib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında Qoşulmama Hərəkatının bir çox üzvlünün keçmişdə kolonializmin qurbanı olduğunu deyib. Dövlət başçısı deyib ki, Azərbaycan bu ölkələrə keçmişin iyrənc qalıqlarından özünü azad edə bilmələri üçün kömək etmək istəyir. Bu ölkələr Fransadan minlərlə kilometr uzaqda yerləşir, onları assimilyasiya etməyə çalışırlar, təhçir edirlər. Sonuncu hadisələrdə Yeni Kaledoniya yeddi insan həlak olub. Bu, Fransanın və onun prezidentinin əməli nəticəsində baş verib.

Məqalədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin fikrindən bu sitat gətirilib: "Biz kolonializmdən əziyyət çəkən bütün xalqları dəstəkləməyə davam edəcəyik, əlimizdən gələni edəcəyik".

Özbəkistanın milli xəbər agentliyində (UZA) dərc olunan "Dünya mediası Azərbaycanda dezinformasiyaya qarşı mübarizə məsələlərini müzakirə edir" sərəfövlü materialda Şuşada keçirilən II Qlobal Media Forumunda 50-dən çox ölkədən media nümayəndələrinin iştirak etdikləri bildirilib. Vurğulanıb ki, Azərbaycan Prezidenti çıxışında

süni intellekt məsələsinə toxunub, bəzi ölkələrin süni intellekt tərəfindən manipulyasiyaya məruz qala biləcəyini söyləyib. Onun bir tərəfdən müxtəlif sahələrdə işləri asanlaşdırdığını, lakin eyni zamanda bir sıra şəxsləri qurbanı çevirə biləcəyini diqqətə çatdırıb. Qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyev bunun çox ciddi təhdid olduğunu deyib, buna son qoyulması üçün beynəlxalq səviyyədə, BMT səviyyəsində, yaxud da "Böyük 20"lik tərəfindən təşəbbüslər irəli sürülmə biləcəyini vurğulayıb.

"Bəzən biz təəcüblənirik ki, Azərbaycan haqqında beynəlxalq mediada yayılan məlumatlar həqiqətə uyğun olmur - yeni faktların manipulyasiyası, yanlış nərriativlər. Biz uzun illər ərzində bunun qurbanı olmuşuq, əlbəttə ki, onlardan biri Ermənistan və Azərbaycan arasındakı münasibət idi və bütün erməni diasporunun səfərbər olması idi. Erməniperəst siyasətçilər, media nümayəndələri Azərbaycana qarşı hücum edirdilər, Azərbaycan haqqında yanlış nərriativləri yayırdılar və Azərbaycanı reallıqdan çox uzaq olan bir şəkildə təqdim edirdilər". Dövlətimizin başçısının bu fikirləri isə QAZAXISTAN "Kazinform" agentliyində Şuşa Forumu ilə bağlı dərc olunan məqalədə yer alıb. Yazıda Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın Qlobal Şimal ilə Qlobal Cənub arasında körpülər qurmasını, Qoşulmama Hərəkatına sədrliyini, eyni zamanda ölkəmizin ABŞ-lə münasibətlərinə dair fikirlərini geniş oxucu kütləsinə təqdim olunub.

Bundan əlavə, Avstriyanın "ORF", Səudiyyə Ərəbistanının "Argaam", Yunanıstanın "Power Game", Makedoniyanın "MIA", Polşanın "GEOPOLITYKA.ORG" informasiya portalı Azərbaycan Prezidentinin Rusiya Qazının Ukrayna ərazisi ilə Avropaya çatdırılması imkanlarına dair fikirlərinə xüsusi diqqət ayırıb.

Qeyd edək ki, dünya mediası "Yalan məlumatların ifşası: Dezinformasiyaya qarşı mübarizə" mövzusunda II Şuşa Qlobal Media Forumundan yazmaqda davam edir.